

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Dzierzgoniu**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W DZIERZGONIU
za 2020 rok**

Dzierżgoń, luty 2021 r.

ZASADY DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Spis Treści

WPROWADZENIE	5
I. ZAKRES ZADAŃ I KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DZIERZGONIU	7
1.1. Zadania.....	7
1.2. Struktura organizacyjna	10
1.3. Kadra MOPS – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych	11
II. POMOC SPOŁECZNA	13
2.1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy	13
2.2. Praca i zadania pracowników socjalnych.....	15
2.3. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej	16
2.4. Pomoc dla osób bezdomnych	17
III. ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ	18
3.1. Zasilki i pomoc w naturze	18
3.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	21
3.3. Program wieloletni „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	21
3.4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2020	213
3.5. Lodówka.....	214
3.6. Dodatki mieszkaniowe	25
3.7. Zryczałtowany dodatek energetyczny	27
IV. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY	28
4.1. Asysta rodzinna	28
4.2. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	30
4.3. Placówki Wsparcia Dziennego „WOLNOCZASÓWKA” dla dzieci.....	32
4.4. Realizacja projektu „Aktywny Dzierzgoń”	323
4.5. Realizacja projektu „Centrum Wsparcia Rodziny w Gminie Dzierzgoń”	323
V. SYSTEM WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	334
5.0 Program „Wspieraj Seniora”	35
5.1 Usługi opiekuńcze	35
5.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	36
5.4. Pobyt w Domach Pomocy Społecznej	37
5.5. Klub Seniora „Senior+”	348
5.6. Dom Dziennego Pobytu „Senior +”	39

5.8. Realizacja projektu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2020.....	40
5.9. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urzędzeń Pomocniczych stacja socjalna	
Joannitów.....	46
VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.....	41
6.1. Świadczenia rodzinne	41
6.2. Świadczenie wychowawcze.....	43
6.3. Fundusz alimentacyjny.....	44
6.4. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	44
VII. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ.....	45
7.1. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy	46
7.2. Świadczenia dla podopiecznych MOPS -środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy	48
VIII. WAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZAPEWNIAJĄCE CIĄGŁOŚĆ FUNKCJONOWANIA ORAZ	
UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY	51
8.1. Obsługa organizacyjna ośrodka.....	51
8.2. Informatyzacja	52
8.3. Współpraca z organizacjami i innymi instytucjami i podmiotami.....	52
Podsumowanie.....	54
Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.....	54

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej wchodzi w skład systemu polityki społecznej miasta Dzierzgoń. MOPS działalność prowadzi w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej dzierzgoński MOPS realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny, takimi jak dodatki mieszkaniowe i energetyczne, świadczenia rodzinne, wychowawcze, opiekuńcze i pielęgnacyjne, czy działania wspierające dla rodzin wielodzietnych, osób starszych, niepełnosprawnych.

Osobie zgłaszającej się do MOPS gwarantujemy natychmiastową pomoc, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy, takie jak np.: wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego m.in. dla rodzin i dzieci, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi, wsparcie osób doświadczających przemocy, w tym wsparcie prawne, psychologiczne.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i aktywności. Poprzez realizację różnego rodzaju projektów nie ograniczamy się tylko do wypłaty zasiłków podopiecznym, ale poszukujemy innowacyjnych form pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym mającym na celu ich aktywizację społeczną i zawodową.

W tym celu wykorzystujemy możliwości, jakie niosą ze sobą środki pochodzące z UE, realizując projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz środki pozyskane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach ofert konkursowych.

Ponadto, wzorem lat poprzednich, Ośrodek kontynuował współpracę organizacjami pozarządowymi, instytucjami rynku pracy (Powiatowym Urzędem Pracy), instytucjami zarządzającymi funduszami unijnymi (Wojewódzkim Urzędem Pracy, Urzędem Marszałkowskim, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) czy służbami mundurowymi (Policją, Strażą Miejską, Zakładem Karnym).

Gmina Dzierzgoń – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu z dniem 31 listopada 2019 roku zakończyła realizację projektu pt. „Profesjonalna Pomoc Społeczna w Gminie Dzierzgoń”, którego celem było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych w MOPS w Dzierzgoniu. W Ośrodku pomimo zakończonego projektu utrzymywane są wdrożone w ramach ww. projektu zmiany organizacyjne.

Projekt realizowany był w ramach Osi priorytetowej II, Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

Gmina Dzierzgoń – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu przystąpił do realizacji Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2020**, finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program miał na celu zwiększenie liczby godzin, poprawy jakości oraz zwiększenie dostępności świadczonych usług opiekuńczych

i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Sytuacja osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności jest pod wieloma względami bardzo trudna. Często osoby te wymagają stałej pomocy innych osób w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Rozwój usług opiekuńczych, a w szczególności specjalistycznych usług opiekuńczych, skierowanych do ww. grupy osób był jednym z priorytetowych zadań w procesie wsparcia osób niepełnosprawnych. Ważnym było więc dostosowanie tych usług do schorzenia i niepełnosprawności.

Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością wypłaty świadczeń w ramach rządowych programów (w szczególności 500+ i 300+). Od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze zaczęły przysługiwać wszystkim dzieciom do 18. roku życia, bez względu na dochód w rodzinie. Podobnie, jak w latach poprzednich Ośrodek prowadził kampanię informacyjną przyjmowania wniosków, która została dobrze oceniona przez mieszkańców naszego miasta.

Od stycznia 2020r. swoją działalność rozpoczął Dzienny Dom Pobytu „Senior + „ w Dzierzgoniu. Celem działalności placówki jest zagospodarowanie czasu wolnego seniorów, rozwijanie ich pasji i zainteresowań. Dziś, po roku funkcjonowania domu możemy powiedzieć, że cel jaki sobie zakładaliśmy został osiągnięty. Działania realizowane dla seniorów, to m.in.: udział w projektach, rehabilitacji, warsztaty tematyczne, wyjazdach i imprezach integracyjnych. Organizowano spotkania, prelekcje, wykłady na tematy dotyczące zdrowia, profilaktyki, rehabilitacji, stosowaniu leków, o wybranych jednostkach chorobowych, prawidłowej diecie i innych zagadnieniach w ślad za oczekiwaniami uczestników domu.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu organizowali oraz przyłączali się do innych form pomocy na rzecz osób potrzebujących. Na przełomie listopada -grudnia 2020r. zorganizowaliśmy **zbiórkę artykułów chemicznych oraz słodczy dla dzieci oraz seniorów z Gminy Dzierzgoń. Łącznie wsparcie w tej formie otrzymało ok. 150 rodzin.**

Pracownicy MOPS dzieląc się swoim doświadczeniem zawodowym w minionym roku gościli u siebie koleżanki oraz kolegów z innych Ośrodków t.j. GOPS Mikołajki Pomorskie, GOPS Stary Targ oraz MOPS Lidzbark Warmiński.

Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych w 2020 roku przez Ośrodek będzie w roku 2021 modyfikowany i aktualizowany. Ośrodek będzie realizował nowe projekty, wdrażał innowacyjne rozwiązania. Część obecnie realizowanych przedsięwzięć będzie kontynuowana, niektóre w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację postawionych przed Ośrodkiem zadań. Chcemy nadal podnosić jakość usług, rangę i prestiż Ośrodka oraz zwiększać potencjał kadry pracowników Ośrodka.

Sprawozdanie roczne z działalności ośrodka przedstawia efekty zrealizowanych zadań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzierzgoń na lata 2015 – 2020. Strategia określa główne kierunki i priorytety szeroko rozumianej polityki

społecznej Miasta oraz tworzy system działań podejmowanych w celu przewyższania problemów społecznych występujących i mogących pojawić się w Gminie Dzierżgoń.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz działania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Dzierżgoń na lata 2019-2021. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

I. ZAKRES ZADAŃ I KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DZIERZGONIU.

1.1 Zadania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżgoniu, funkcjonuje w strukturach miasta od 1995 r., udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżgoniu świadczył pomoc na rzecz mieszkańców miasta w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.),
- 2) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zwanego dalej Program (M. P. 2018r. poz. 1057),
- 3) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2133),
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (t. j. Dz. U. 2001r., Nr 156 poz. 1817 z późn. zm.),

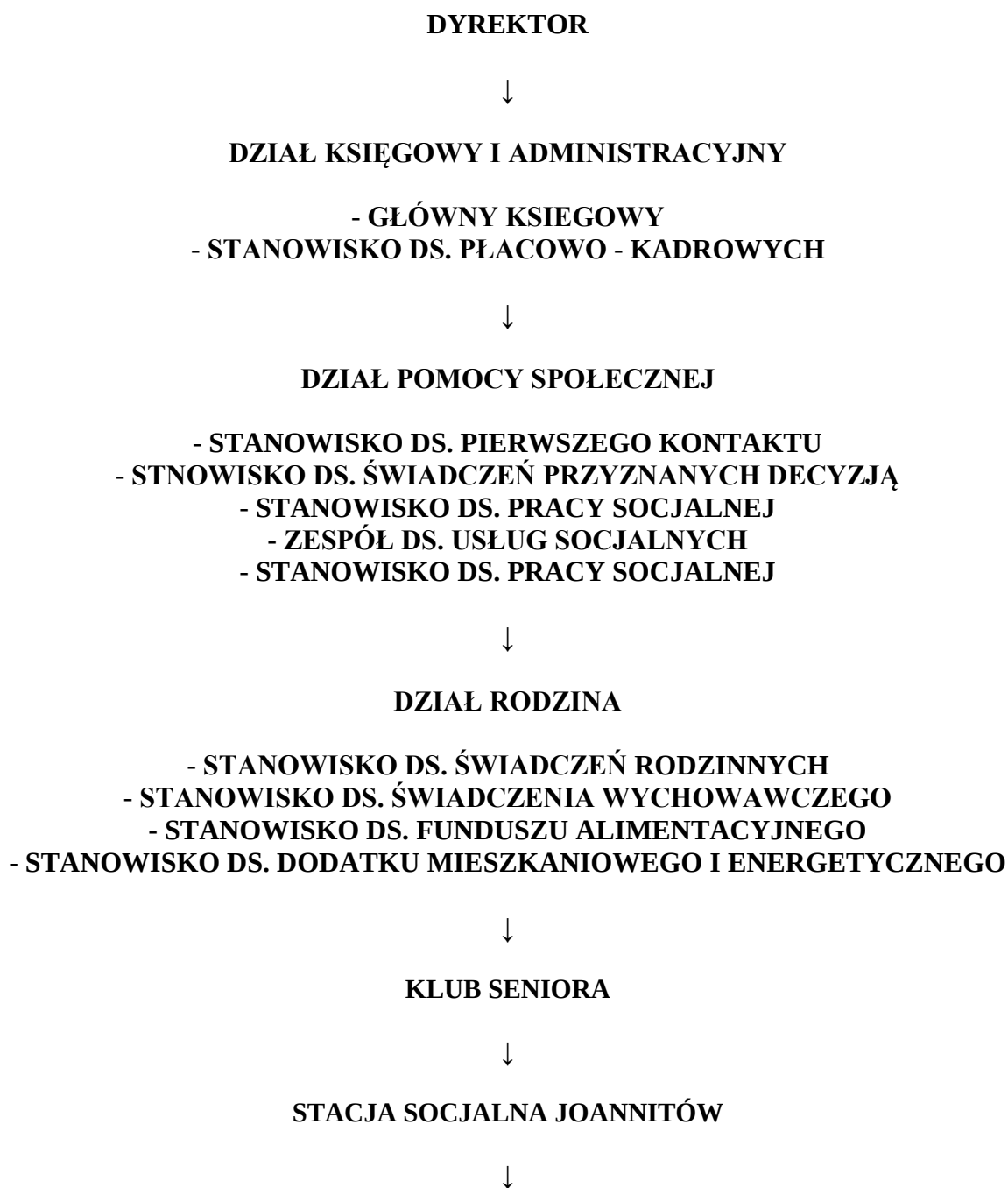
- 5) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013 r. poz. 589),
- 6) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo Energetyczne (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 755 z późn. zm.),
- 7) Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 22 kwietnia 2017r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2019r. do dnia 30 kwietnia 2020r. (M. P. z 2019 poz. 402),
- 8) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 111),
- 9) Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 670 z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. poz. 2407 z późn. zm.)
- 11) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1481 z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1111 z późn. zm.),
- 13) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1182 z późn. zm.),
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1373 z późn. zm.),
- 15) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 300 z późn. zm.),
- 16) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2018r. Dz. U. poz. 1878 z późn. zm.),
- 17) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1172 z późn. zm.),
- 18) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
- 19) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 688 z późn. zm.),
- 20) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 176),
- 21) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1482 z późn. zm.),
- 22) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 869 z późn. zm.),
- 23) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1843 z późn. zm.),
- 24) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1440 z późn. zm.),
- 25) Ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019r. poz. 1781);

- 26) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
- 27) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 2096 z późn. zm.),
- 28) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019r. poz. 1040 z późn. zm.),
- 29) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 poz. 2447),
- 30) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 z późn. zm.),
- 31) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245 z późn. zm.),
- 32) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. Nr 81 poz. 448),
- 33) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2086 z późn. zm.),
- 34) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 969),
- 35) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.),
- 36) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1438 z późn. zm.),
- 37) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018r. poz. 1061 z późn. zm.).

1.2. Struktura organizacyjna

Szczegółową strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu oraz podział zadań zawiera Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu. W skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi dział, zespoły i samodzielne stanowiska pracy. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Wykres Nr 1. Schemat organizacyjny MOPS w Dzierzgoniu

DZIENNY DOM POBYTU SENIOR +

MŁODZIEŻOWY KLUB OPIEKUŃCZY

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

1.3. Kadra MOPS – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Liczba zatrudnionych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu według stanu na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 23 osób, tj. 21,5 et. (w przeliczeniu na pełen etat). Dwie osoby były zatrudnione w zastępstwie. Poza tym dodatkowo dwie osoby przebywały na urlopie wychowawczym.

Tabela Nr 1. Liczba etatów.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba etatów
1	Pracownicy socjalni	6,00
2	Wychowawcy, terapeuci i opiekunowie	3,00
3	Pracownicy administracyjni i obsługi	11,00
4	Asystenci rodzin	3,00
OGÓŁEM		21,5

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dzierzgoniu.

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia

kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Pracownicy Ośrodka w 2020 r. uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach organizacyjnych przez firmy zewnętrzne, a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W ubiegłym roku pracownicy wzięli udział w płatnych i bezpłatnych szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych (łącznie 20 osób). Przeprowadzone szkolenia obejmowały swoim zakresem między innymi następujące tematy:

- Podnoszenie kompetencji cyfrowych w zakresie kadr i płac,
- Rachunkowość i sprawozdawczość fundacji i stowarzyszeń,
- Prawo Pracy – kompendium w trudnych pytaniach,
- Postępowanie Administracyjne w sytuacji odbioru dzieci,
- Procedura Niebieskiej Karty jak stosować praca z rodziną,
- Pracownicze Plany Kapitałowe,
- Procedury prowadzenia postępowania administracyjnego w pomocy społecznej i innych systemach zabezpieczenia społecznego (świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze) w dobie epidemii z uwzględnieniem najnowszych regulacji i prawnych (specustawy),
- Przyznanie pomocy społecznej przez Ośrodki Pomocy Społecznej w czasie stanu pandemii,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego – postępowanie z osobami z chorobą psychiczną w świetle obowiązujących przepisów
- Program czyste powietrze oraz nowe zasady pracy OPS w dobie pracy zdalnej,
- Kierowanie do schroniska osób bezdomnych ‘ kierowanie do mieszkań chronionych, ustalanie odpłatności.

II. POMOC SPOŁECZNA

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego z art. 8 ustawy, który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć **528,00 zł netto na osobę w rodzinie**, natomiast **u osoby samotnej 701,00 zł netto**.

2.1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy

W 2020 roku rodzin objętych pomocą społeczną było 388, liczba osób w rodzinach wyniosła 787.

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zniwelowanie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest **wywiad środowiskowy**, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych.

Tabela Nr 3. Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w roku 2020

Powód korzystania z pomocy	Rok 2020	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	240	458
Bezdomność	21	22
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0
Bezrobocie	147	379
Niepełnosprawność	152	259
Długotrwała lub ciężka choroba	214	364
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	60	194
<i>rodziny niepełne</i>	41	115

rodziny wielodzietne	5	33
Alkoholizm	31	41
Narkomania	5	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	14
Przemoc w rodzinie	2	9
Sytuacja kryzysowa	1	3
Zdarzenie losowe	6	19

Źródło: Sprawozdania MOPS

Powyższa tabela przedstawia zdiagnozowane powody trudności życiowych rodzin uzasadniające przyznanie pomocy. Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy w 2020 roku znalazły się: **długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezrobocie.**

W 2020 r. Ośrodek objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

Tabela Nr 5. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w 2020 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	
Rodziny Ogółem	388	791
o liczbie osób		
1	225	225
2	47	94
3	47	141
4	38	152
5	17	85
6 i więcej	14	94
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	112	433
o liczbie dzieci		
1	52	149
2	33	129
3	14	69
4	7	41
5	4	28
6	2	17
7 i więcej	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	46	150

o liczbie dzieci 1	23	54
2	12	41
3	6	27
4 i więcej	5	28
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	83	122
o liczbie osób 1	61	61
2	12	24
3	5	15
4 i więcej	5	22

Źródło: Sprawozdania roczne MPiPS-03-R.

2.2 Praca i zadania pracowników socjalnych

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu zatrudniona była w 2020 r. wykwalifikowana kadra, w szczególności 6 pracowników socjalnych. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

Pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2018r. Dz. U. poz. 1878 z późn. zm.) kierowali do Sądów wnioski **o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody**. Były to osoby chore psychicznie, których dotychczasowe zachowanie wskazywało na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowodowałoby znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego bądź, które były niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. W 2020 r. MOPS wniósł do Sądu Rejonowego 1 wniosek dotyczących leczenia psychiatrycznego bez zgody strony.

W 2020 roku pracownicy socjalni tut. Ośrodka skierowali do Sądów **2 wnioski dotyczące wydawania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody**. W przypadku, gdy osoba wymagająca skierowania do domu pomocy społecznej, ze względu na swój stan zdrowia, nie była zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażał jej życiu – MOPS występował do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do domu pomocy społecznej bez zgody strony. W ubiegłym roku sąd wyraził zgodę na umieszczenie **2 osoby na wniosek MOPS** w domu pomocy społecznej.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPS w Dzierzgoniu realizują również zadania polegające na **występowaniu do sądów z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i o zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem**.

W 2020 roku MOPS wystąpił 3 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci.

Pracownicy socjalni w 2020 roku wystąpili do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z 5 wnioskami o **skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe**.

Pracownicy socjalni MOPS realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia w 2020 roku:

- wzorem lat ubiegłych wytypowali grupę 20 dzieci, z rodzin objętych wsparciem Ośrodka do skorzystała z **letniego wypoczynku**. Udział w kolonii był bezpłatny.
- włączyli się w organizację „**Szlachetnej paczki**” w gminie Dzierżgoń. Z grona podopiecznych MOPS do Szlachetnej Paczki zostało wytypowanych 6 rodzin i osób wymagających pomocy, które z przyczyn niezależnych od siebie znalazły się w trudnej sytuacji materialnej oraz życiowej.
- Pracownicy MOPS przygotowywali paczki i rozwozili je do osób starszych, samotnych i chorych.
- pracownicy świadczący pogłębioną pracę socjalną na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych i bezdomnych, tuż przed świętami dostarczyli żywność długoterminową (m.in.: mąka, cukier, konserwy mięsne i rybne) osobom najbardziej potrzebującym. Żywność została przekazana od darczyńców, który współpracuje z pracownikami socjalnymi i wspiera najuboższych z terenu gminy Dzierżgoń
- w okresie jesienno - zimowym pracownicy socjalni zabezpieczali osoby samotne i starsze w opał, zapewniali gorący posiłek. Natomiast osoby bezdomne kierowane były do schronisk itp.

Typowaniem rodzin do wszystkich „akcji” zajmują się pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin, gdyż mają najlepsze rozeznanie w rzeczywistej sytuacji materialnej dzierżgońskich rodzin.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz dla młodzieży realizowane było przez psychologa, interwenta kryzysowego oraz prawnika. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia.

2.3. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej.

Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2020 roku udzielono pomocy w **postaci pracy socjalnej ogółem 79 rodzinom**. W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżgoniu za rok 2020

zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2020 roku pracownicy socjalni zawarli 7 kontraktów socjalnych.

2.5. Pomoc dla osób bezdomnych

Jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest bezdomność. Obok udzielania świadczeń, pomoc kierowana do osób bezdomnych obejmuje między innymi zabezpieczenie schronienia w placówkach przeznaczonych dla osób bezdomnych oraz współpracę z innymi podmiotami oraz inicjowanie akcji pomocowych adresowanych do osób bezdomnych.

Podstawowym świadczeniem, z którego korzystają bezdomni zwłaszcza w okresie zimowym jest zapewnienie schronienia na podstawie podpisanych umów w gminach ościennych.

Z doświadczeń pracowników OPS oraz z diagnozy środowiska wynika, że bezdomność występująca w naszej Gminie to w głównej mierze tzw. bezdomność z wyboru, która jest przejawem patologii indywidualnej przez odrzucenie powszechnie respektowanych wzorów obyczajowych, co zbiega się z zaburzeniami psychicznymi, zdrowotnymi, w tym związanymi z uzależnieniami oraz brakiem oparcia i pomocy ze strony rodziny.

Na przestrzeni lat daje się zauważyć również zwiększający się procent osób bezdomnych, które na margines życia społecznego trafiają poprzez silne uzależnienie od alkoholu i związane z tym zaniedbania w sferze zawodowej oraz mieszkaniowej. Osoby tracą prace, nie mogą uzyskać nowej lub jej utrzymać, co w następstwie także skutkuje zadłużeniami mieszkaniowymi i eksmisją z zajmowanego mieszkania lub doprowadzeniem zajmowanych budynków do stanu, w których z uwagi na bezpieczeństwo, nie można zamieszkiwać.

Pracownicy socjalni rozwieszają ogłoszenia zawierające bazę teleadresową miejsc schronienia dla osób bezdomnych w przychodniach, siedzibie MOPS oraz na stronie internetowej Ośrodka.

III. ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

3.1. Zasiłki i pomoc w naturze

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu zrealizował następujące świadczenia pieniężne:

Zasiłek stały

Został wypłacony 119 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w tym w większości osobom samotnym – 96 osobom. Zasiłek przyznawany jest w ustawowej wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Zasiłek wypłacono w łącznej kwocie 630 875,00 zł.

Składka zdrowotna

Została opłacana za 105 osób pobierających zasiłek stały, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela Nr 10. Wydatkowanie zasiłków stałych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłku w 2020 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń
Zasiłki stałe - ogółem	119	1 198	630 875,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zas. stałym)	105	1 036	52 964,00

Źródło: Dane MOPS

Zasiłek okresowy

Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Ustawa o pomocy społecznej szczegółowo określa wysokość zasiłków okresowych. Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50% tej różnicy, jednak nie mniejszy niż 20,00 zł. Łączna kwota zasiłków okresowych w 2020 r. wyniosła 236 717,00 zł.

Tabela Nr 11. Realizacja zasiłków okresowych w roku 2020.

Wyszczególnienie	2020
Liczba rodzin	122
Liczba osób w rodzinach	306
Kwota świadczeń (w zł)	236 717,00

Źródło: Dane MOPS

Tabela Nr 12. Zasiłki okresowe w 2020 roku.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł.)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	125	663	236 717	122	306
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	78	381	139 582	78	184
długotrwałej choroby	29	129	44 745	29	63
niepełnosprawności	16	92	28 503	14	50
inne niż wymienione w wierszach powyżej	18	61	23 887	18	52

Źródło: Dane MOPS

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, żywności, leków i leczenia, odzieży i obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

Specjalny zasiłek celowy

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium. W 2020 roku wypłacono zasiłki celowe specjalne na kwotę 10 791,00 zł dla 26 osób.

Tabela Nr 13. Realizacja zasiłków celowych w 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Koszt świadczeń*
Rok 2020	26	10 791

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

(* na koszt świadczeń składa się: zasiłek celowy, zasiłek celowy specjalny, zasiłek wypłacany w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz zasiłek celowy w formie pomocy rzeczowej – opał z dowozem)

Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego

W ubiegłym roku w związku z niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi zostały przyznane zasiłki celowe dla rodzin które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego (wichury i pożary). Łącznie z tej formy pomocy skorzystało 4 rodzin, którym wypłacono zasiłki w kwocie 17 000 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego. Dotyczy osób zmarłych, które nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. W 2020 r. Ośrodek zlecił sprawienie 1 pogrzebu zakładowi pogrzebowemu w oparciu o podpisaną umowę. Ogółem na sprawienie pogrzebu wydano 3 491,00 zł.

Udzielenie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Pomoc osobom bezdomnym z gminy Dzierżgoń świadczona była przez schroniskach dla osób bezdomnych w Borowym Młynie, Malborku, Szawałdzie i Nowym Stawie. W 2020 r. opłatę na pobyt w schroniskach dokonano za 15 bezdomnych na kwotę 214 445,00 zł.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane jest przez sąd właściwy ze względu zamieszkania osoby podlegającej opiece, a w przypadku braku miejsca jej zamieszkania – sąd miejsca jej pobytu. Przyznawanie wynagrodzenia przez sąd wynika stąd, że wykonuje on stały nadzór nad sprawowaniem opieki i w związku z tym dysponuje wiedzą o dochodach i majątku podopiecznego. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżgoniu wypłacił 1 opiekunowi przyznane postanowieniem Sądu wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną.

Tabela Nr 14. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w roku 2020.

Rok	Liczba opiekunów	Liczba osób objętych opieką	Kwota
2020	1	1	3000,00

Źródło: Dane MOPS

3.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 1510 z późn. zm.) dotyczące potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2020 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 20 decyzji administracyjnych.

Tabela Nr 18. Ilość wystawionych decyzji w roku 2020.

Rok	Ilość wystawionych decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej
2020	20

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3.3. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Program obowiązuje od 1 stycznia 2019 r. i skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Składa się z trzech modułów. – Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób starszych. Trzeci moduł został uregulowany w rozporządzeniu, zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub o stworzenie nowych, a także wsparcie w adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, czyli jadalni.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafi do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Z pieniędzy przekazywanych gminom dofinansowane zostaną posiłki wydawane w stołówkach i dowożone osobom dorosłym, w tym niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), które nie są w stanie same przygotować sobie gorącego posiłku (w programie przeznaczono pieniądze na dowóz posiłków). "Posiłek w szkole i w domu" docelowo zastąpi program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 792,00 zł (528 zł kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie x 150%), a dla osoby samotnie gospodarującej 1 051,50 zł (701 zł kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej x 150%).

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- wsparcia finansowego gmin w wypełnieniu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy poziomu życia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu wsparcia udziela się w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Tabela Nr 19. Realizacja programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w roku 2020.

RODZAJ POMOCY	ROK 2020	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/
Koszt Programu Ogółem	179 826,67	
	35 965,34	143 861,33
Pomoc w formie posiłku	12 265,74	43 388,96
Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych	19 799,60	100 472,37
Pozostałe koszty	3900,00	-

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Pomoc w formie dożywiania przyznawano na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, tj. na zasadach określonych w Uchwale Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz w ustawie o pomocy

społecznej. W 2020 roku w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” objęto pomocą w formie gorącego posiłku **98 osób**, które otrzymały pomoc o łącznej kwocie **32 794,00 zł** (z tego środki własne **5 265,00 zł**, dotacja **27 529,00 zł**).

Dożywianie prowadzone było łącznie w 6 placówkach na terenie miasta i gminy Dzierżoń, w tym:

- ✓ 1 żłobku i 1 przedszkolu,
- ✓ 4 szkołach,

Posilek zapewniany jest w formie posiłku ciepłego w żłobku, przedszkolu i szkołach.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku było nieuzasadnione ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał finansową. Pomoc w tej formie otrzymały 156 rodziny (341 osób w tych rodzinach), tj. **705 świadczeń. Średni koszt jednego świadczenia pieniężnego w 2020 roku wyniósł 170,60 zł.**

Tabela Nr 20. Pomoc w formie zasiłku celowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”/”Posilek w szkole i w domu” w roku 2020.

Wyszczególnienie	Zasiłek celowy
Liczba rodzin	156
Liczba osób w rodzinach	341
Liczba świadczeń	705
Kwota świadczeń (w zł)	170,60
Koszt jednego świadczenia (w zł)	

Źródło: Sprawozdania MPiPS.

Ponadto dożywiano dzieci i młodzież zamieszkujejącą w Dzierżoniu, a uczącą się poza miejscem stałego zameldowania w 3 placówkach.

Pomoc w formie dożywiania przyznawaną na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej objęto w szczególności osoby bezrobotne, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku. Podobnie jak w roku poprzednim, liczną grupę stanowili uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Natomiast osoby dorosłe stanowiły najmniejszy odsetek osób, które skorzystały z tej formy pomocy.

3.4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2020.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniu przy współpracy Bankiem Żywności w Tczewie realizowała/ło Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2019 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie grudzień 2019 – wrzesień 2020.

1. Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze:

- warzywne i owocowe (groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, sok jabłkowy, powidła śliwkowe);

- skrobiowe (makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane),
- mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający),
- mięsne (szynka drobiowa, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju),
- cukier (cukier biały, miód wielokwiatowy),
- tłuszcze (olej rzepakowy),
- dania gotowe (gołąbki w sosie pomidorowym)

2. Pomoc żywnościowa trafiła 925 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu województwa pomorskiego

3. Wydaliśmy osobom potrzebującym:

45 037,67 ton żywności;

6000 paczek żywnościowych;

0 posiłków;

4. W ramach Podprogramu 2019 dla 80 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 4 warsztaty edukacyjne w ramach działań towarzyszących:

- edukacji finansowej – 1 spotkań dla 15 uczestników
- żywieniowo dietetycznych – 1 spotkanie dla 25 uczestników
- Kulinarynych - 1 spotkanie dla 15 uczestników
- Niemarnowania żywności – 1 spotkanie dla 25 uczestników
- Innych działań aktywizujących – 0 spotkań dla 0 uczestników

3.5 Lodówka społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z wejściem w życie Ustawy o przeciwdziałaniu marnotrawieniu żywności dystrybuował produkty spożywcze z Biedronki oraz Tesco z krótkim terminem przydatności.

Wydano żywność o wadze ok. 15 ton na łączną kwotę 150 tys. zł.

Każdego dnia z „lodówki społecznej” korzysta około 10 - 12 rodzin.

3.6 Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Taka forma pomocy dla osób, które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, została wprowadzona Ustawą z dnia 2 lipca 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych. Obecnie zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 ze zm.).

Zgodnie z wymienioną ustawą osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy musi spełniać ściśle określone przesłanki, do których zaliczamy między innymi posiadanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu mieszkalnego o określonej powierzchni normatywnej, w zależności od liczby członków gospodarstwa domowego i osiąganie odpowiedniego dochodu.

Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 3 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Od 1 marca 2020 roku kwota najniższej emerytury wynosi 1 200,00 zł brutto.

Świadczenie przyznawane jest zawsze na okres sześciu miesięcy. Jego wysokość stanowi różnicę wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania a wskazanym ustawą procentowym udziałem średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- 1) najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- 2) członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- 3) osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekroczyć dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35m²
- dla 2 osób – 40m²
- dla 3 osób – 45m²
- dla 4 osób – 55m²
- dla 5 osób – 65m²
- dla 6 osób – 70m²
- na każdą kolejną osobę – o 5m² więcej.

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

W 2020 r. **przyjęto 413 wniosków** o dodatek mieszkaniowy. Łączna liczba wydanych decyzji w 2020 roku wyniosła **400**, w tym:

- przyznających - 388,
- odmownych - 12.

W 2020 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało **255 gospodarstw domowych**.

Ośrodek w 2020 roku na pomoc w formie dofinansowania do czynszu wydał łącznie **557 112,06 zł**.

Tabela Nr 25. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w roku 2020.

Rok	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków
2020	557 112,06 zł	2 310

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Dodatek mieszkaniowy jest wypłacany zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, w którym mieszka wnioskodawca.

Tabela Nr 26. Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2020 roku.

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem	2 310	557 112,06 poprawić niżej
<i>gminnym</i>	788	208 871,58

z tego w zasobie	<i>spółdzielczym</i>	303	77 405,45
	<i>z nieokreślonym zasobem</i>	616	154 288,16
	<i>prywatnym</i>	591	109 259,42
	<i>innym</i>	12	7 287,45

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej środków pieniężnych z tytułu dodatków mieszkaniowych przekazuje się dla spółdzielni mieszkaniowych, zasobów gminnych, a także prywatnym zarządom. Dzięki możliwości przeprowadzania wywiadów środowiskowych zwiększyły się szanse eliminowania przypadków pobierania świadczenia przez osoby nieuprawnione.

3.6 Zryczałtowany dodatek energetyczny

Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017r. poz. 220). Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej.

Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019r. poz. 2133 ze zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego.

Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki w okresie od 1 maja 2020 roku do dnia 30 kwietnia 2021 roku wynosi:

- dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną – 10,94 zł miesięcznie,
- dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób – 15,19 zł miesięcznie,
- dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób – 18,23 zł miesięcznie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku wypłacił 341 dodatków energetycznych na kwotę 4 894,52 zł dla 47 gospodarstw domowych. Liczba wydanych decyzji administracyjnych w 2020 roku wyniosła 74.

IV. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

1.1. Asysta rodzinna

W 2020 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asysty rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców Dzierzgonia. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Usługa w zakresie asysty rodzinnej była realizowana na terenie miasta Dzierżoń przez 2 odpowiednio przygotowanych asystentów. Pracownicy realizujący zadania z zakresu asysty rodzinnej objęli wsparciem 14 rodzin.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Ze względu na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

Cel główny to budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin, natomiast cele szczegółowe to:

- Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.
- Lepsze funkcjonowanie rodziny oraz poprawa warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
- Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.
- Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin wieloprotblemowych.
- Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
- Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.

Odbiorcami są rodziny zamieszkałe w Dzierżgoniu, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez nadzór kuratora lub umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Pomoc na rzecz rodzin, którą oferuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżgoniu jest nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystywanie zasobów własnych rodziny, a

pomoc ze strony instytucji jest uruchamiana dopiero wtedy, kiedy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Praca asystenta rodziny:

Asystent w czasie wspólnych działań z członkami rodziny pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, opiekować się i wychowywać dzieci. Doradza jak zarządzać budżetem domowym. Informuje jak działać urzędy, szczególnie placówki wsparcia rodziny i dziecka, a także wyjaśnia jak wypełniać dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy.

Najważniejsze jest bezpieczeństwo dzieci. Może być i tak, że czasem zachowania destrukcyjne rodziców zagrażają zdrowiu i życiu dzieci. Rodzic pracuje wtedy nad zmianą, gdy dziecko jest w pieczy zastępczej krótkoterminowej. Nie każda rodzina będzie też chciała i potrafiła skorzystać z tej formy wsparcia. Niemniej jednak asystentura winna być rozumiana jako forma wsparcia a nie przymusu.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, w zależności od potrzeb rodziny prowadzona średnio przez 2 lata, w uzasadnionych przypadkach może być wydłużona.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej, o ile to możliwe, na samodzielne funkcjonowanie i wychowywanie dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu w 2020 roku zatrudniał dwóch asystentów rodziny na umowę o pracę na pełny etat i jednego asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy o pracę na ½ etatu.

W 2020 roku asystenci rodziny pracowali z **14 rodzinami** (26 osób dorosłych i 38 dzieci) w tym 7 rodzin nowo objętych oraz 7 rodziny, z którymi nie zakończono jeszcze pracy bezpośredniej z ubiegłych lat.

Pieczka zastępcza:

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu zobowiązany jest do ponoszenia części wydatków ze względu na umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2020 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu wpłynęły 2 decyzje o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej jak również noty obciążeniowe dotyczące pokrycia części kosztów związanych z utrzymaniem dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z zawartym porozumieniem z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie. W/w decyzje dot. pobytu dzieci w pieczy zastępczej (2 dzieci w Domu Dziecka, 1 dziecko w niezawodowej rodzinie zastępczej, 3 dzieci w rodzinie spokrewnionej, 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka oraz 7 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej).

— **2 dzieci** umieszczonych w pieczy zastępczej – pierwszy rok pobytu:

(10% refundacji) łączny koszt: **208,20 zł.**

- **3 dzieci** umieszczonych w pieczy zastępczej – drugi rok pobytu:
(30% refundacji) łączny koszt: **2498,40 zł.**
- **23 dzieci** umieszczonych w pieczy zastępczej od trzeciego rok pobytu i do końca:
(50% refundacji) łączny koszt: **55.133zł.**

Łączny koszt refundacji pobytu **15 dzieci** w pieczy zastępczej za rok 2020 wyniósł **90 153,67 zł.**

Asystenci rodziny podejmowali różne działania, wspierające rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w tym między innymi mające na celu edukację rodziny, zarówno w zakresie zwiększania kompetencji rodzicielskich, jak i dotyczące higieny, zdrowego odżywiania, sposobów spędzania czasu z dzieckiem czy też gospodarowania budżetem domowym.

Ważnym elementem działań asystentów rodziny były działania motywujące członków rodziny – zarówno w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania zatrudnienia czy podjęcia leczenia odwykowego. Istotnym elementem współżycia społecznego są kontakty z różnymi osobami i podmiotami życia publicznego w tym między innymi współpraca ze szkołami, kuratorami, czy innymi instytucjami. I tu także rodziny mogły liczyć na wsparcie. Często okazywało się, że potrzebna jest między innymi pomoc przy napisaniu pisma urzędowego, podania czy życiorysu.

Ogólnie asystenci rodzin wspierali rodziny w kontaktach z urzędami. Jednak najczęściej rodziny uzyskiwały wsparcie przy rozwiązywaniu problemów bieżących, codziennych. Uczono rodziny sztuki mediacji poprzez wspólne omawianie problemów na forum rodziny, niwelowania konfliktów w celu poprawy relacji w rodzinie. Nieraz jednak niezbędna była koordynacja działań rodziny obejmująca opracowywanie i nadzór nad realizacją planu pracy z rodziną. W przypadku potrzeby udzielenia pomocy psychologicznej, członków rodzin kierowano do specjalistów.

Efektywność w/w działań zależała jednak od wielu czynników, w tym między innymi – od: chęci czy braku chęci współpracy ze strony rodzin, zbyt dużej demoralizacji rodzin, roszczeniowej postawy i wyuczonej beznadziei, złego sposobu pojmowania celu oferowanej pomocy i konieczności zmiany postaw w rodzinie, oporu i strachu przed zmianą, dziedziczności nieprawidłowych wzorców postępowania, zaburzeń psychicznych i agresywnej osobowości, czy też upośledzenia rodziców lub brak motywacji rodzin do zmiany.

4.2. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19, konieczne było stworzenie Procedury postępowania w sprawie realizacji procedury „Niebieska karta”.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ograniczona była do niezbędnych działań, prace na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie prowadzone były w głównej mierze przez grupy robocze. Wstępne działania diagnostyczne w przypadku rozpoczęcia nowej procedury odbywały się głównie przez kontakt telefoniczny z instytucjami posiadającymi wiedzę na temat rodziny. Posiedzenia grup roboczych były koordynowane przez pracowników służb wchodzących w skład poszczególnych grup.

Mimo sytuacji epidemiologicznej w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia członkowie grup roboczych podejmowali działania interwencyjne w środowisku.

Szczególnym rozpoznaniem i opieką starano się otoczyć rodziny, w których jako osobę pokrzywdzoną wskazywano dziecko.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2020 r. odbyły się:

- 3 posiedzenia całego Zespołu Interdyscyplinarnego – oprócz posiedzeń utrzymywano stały kontakt telefoniczny z poszczególnymi członkami Zespołu
- 38 posiedzeń grup roboczych - posiedzenia odbywały się osobiście oraz zdalnie.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 r. prowadził procedurę w 53 rodzinach.

Spotkania grup roboczych odbywały się w zależności od sytuacji panującej w rodzinie zarówno zdalnie jak i w obecności osób w ich miejscu zamieszkania z zachowaniem zalecanych środków bezpieczeństwa sanitarno – epidemiologicznego. W posiedzeniach grupy roboczej w zależności od występujących problemów uczestniczyli:

- przewodniczący zespołu
- pracownicy socjalni
- policjanci
- pedagodzy szkół podstawowych
- pedagog szkoły ponadpodstawowej
- nauczyciel przedszkola
- kuratorzy zawodowi.

Efekty działań grupy roboczych i zespołu interdyscyplinarnego:

- podczas spotkań grup roboczych założono 16 niebieskich kart C oraz 8 niebieskich kart D;
- przekazano 8 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie;
- w 6 przypadkach z powodu przemocy w rodzinie został powiadomiony III Wydział Sądu Rejonowego;
- wysłano 1 wniosek o przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody;
- zakończono 24 niebieskie karty;
- umieszczono 1 rodzinę w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- udzielono 1 rodzinie wsparcia finansowego.

Ponadto grupa robocza oraz zespół interdyscyplinarny podejmowali działania w zakresie objęcia opieką pedagogiczną dzieci wychowujących się w środowiskach zagrożonych przemocą. Każdorazowo sytuacja rodzin, w których prowadzono procedurę Niebieskiej karty była monitorowana przez dzielnicowych posterunku Policji w Dzierzgoniu. Rodziny, objęte były również wsparciem pracowników socjalnych MOPS w Dzierzgoniu oraz w sytuacjach tego wymagających otrzymywały wsparcie w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego brali udział w dyżurach dla osób zagrożonych czy dotkniętych przemocą w rodzinie. Ponadto, uruchomiony został bezpośredni numer telefonu do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniający łatwy dostęp, poczucie bezpieczeństwa i dyskrecji.

4.3. Placówki Wsparcia Dziennego „Wolnocasówka” dla dzieci w miejscowości Bruk, Jezioro, Nowiny, Żuława Sztumska i Stanowo.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu realizuje zadania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną. Funkcjonujące przy Ośrodku Placówki Wsparcia Dziennego – w ramach realizowanego projektu „Aktywny Dzierzgoń”, wykonują stałą pracę z dzieckiem i jego rodziną. Zatrudniona kadra służy pomocą w nauce, organizuje czas wolny, kształtuje rozwój zainteresowań oraz organizacje zabawy i zajęcia sportowe. Placówki stwarzają warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka. Celem ich jest poszanowanie podmiotowości dziecka, wysłuchania jego zdania i w miarę możliwości uwzględnienia jego wniosków we wszelkich dotyczących go sprawach.

Placówki te wspomagają i uzupełniają pracę szkoły we wszystkich jej zakresach: opieki, oddziaływań wychowawczych i dydaktycznych, jak i socjalizacji. W swych celach i zadaniach uwzględniają podstawowe funkcje czasu wolnego:

- odpoczynek (tj. regenerację sił fizycznych i psychicznych),
- rozrywkę, która wyzwala przyjemne emocje,
- rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań.

W skuteczności pracy wychowawczej decyduje wiele czynników: kompetencje wychowawcy, pozytywna atmosfera, indywidualne i podmiotowe traktowanie wychowanka. Zatrudnieni wychowawcy dbają o podstawowe potrzeby dzieci konieczne do prawidłowego ich rozwoju. Zapewniają bezpieczeństwo podczas prowadzonych zajęć, kładą duży nacisk na wychowanie, rozwijanie kompetencji szkolnych. Przykładają dużą wagę do wspólnego i systematycznego odrabiania zadań domowych, czytania lektur, przygotowania wychowanków do sprawdzianów, zadań klasowych, dyktand oraz innych zajęć wynikających z wywiązywania się z obowiązków wobec szkoły. Uczą nawiązywać ich więzi uczuciowe oraz związki interpersonalne. Kształcą w zakresie planowania i organizowania codziennych zajęć oraz czasu wolnego. Kształtują nawyki oraz proklamują zachowania prozdrowotne. Efektem tych wszystkich działań jest wyrównywanie deficytów rozwojowych przejętych od rodziców oraz środowiska w jakim się wychowują.

Zasady jakie obowiązują dzieci na terenie każdej Placówki określa regulamin wewnętrzny, który jest "kontraktem" zawartym z dziećmi i wspólnie z nimi stworzonym. Placówki oferują pomoc w formie zajęć socjoterapeutycznych, artystycznych, integracyjnych, kulinarnych, sportowych, nauki gry w bilard, tanecznych.

Placówki czuwają nad bezpieczeństwem wychowanków, organizują zajęcia i zabawy integrujące grupę. Systematycznie przeprowadzają pogadanki na temat kultury zachowania, zasad korzystania z urządzeń mechanicznych typu komputery, miksery, kuchenki, piekarnik itp. Edukowano ich w zakresie bezpieczeństwa podczas zabaw w ramach organizacji wyjść zorganizowanych oraz w trakcie wypoczynku w czasie ferii zimowych, wypoczynku letniego, oraz zajęć świetlicowych - poszanowania gier, zabawek świetlicowych i utrzymania porządku w świetlicy.

4.4. Realizacja projektu „Aktywny Dzierzgoń”

Aktywny Dzierzgoń - Usługi społeczne szansą na wzrost liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Oś priorytetowa 06. Integracja, Działanie 06.02. Usługi Społeczne, Poddziałanie 06.02.02. Rozwój usług społecznych.

Okres Realizacji od **01.01.2018** do **31.12.2020**

W ramach projektu realizowane były następujące zadania:

1. Działalność Klubu SENIOR +/- w ramach tego zadania zaplanowane jest doposażanie Klubu SENIOR +, wsparcie specjalistyczne w postaci min. Fizjoterapeuty, a także warsztaty dla seniorów itp./

2. Działalność Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej /Młodzieżowy Klub Opiekuńczy/ w 5 świetlicach wiejskich min. w Żuławce Sztumskiej, Bruku, Nowinach, Jeziornie oraz w Stanowie. /w ramach tego zadania zaplanowane jest pogotowie lekcyjne, warsztaty podnoszące kompetencję: społeczne, obywatelskie, pedagogizacja rodziców, uatrakcyjnienie spędzania czasu wolnego: animacje społeczne i kulturalne/

3. Podnoszenie kompetencji opiekunów osób zależnych /w ramach tego zadania zaplanowane jest min. szkolenia dla opiekunów osób zależnych z zakresu: pierwszej pomocy, geriatry i chorób wieku starczego, szkolenia prawne i doradcze, pielęgnacja osób starszych, warsztaty z wykorzystania TIK/

Ze wsparcia skorzystało łącznie 183 beneficjentów. 52 Seniorów w wieku 60+, 111 Dzieci w placówce wsparcia wraz z rodzicami, 20 opiekunów osób zależnych.

Łączna kwota projektu: 1 777 020,00 zł

Dofinansowanie :1 688 169,00 zł

Wkład własny gminy Dzierzgoń: 88 851,00 zł

4.5. Realizacja projektu „Centrum Wsparcia Rodziny w Gminie Dzierzgoń”

W roku 2020 Gmina Dzierżoń/MOPS w Dzierzgoniu otrzymali dofinansowanie na realizację projektu pn. Centrum Wsparcia Rodziny w Gminie Dzierzgoń w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Oś priorytetowa 06. Integracja, Działanie 06.02. Usługi Społeczne, Poddziałanie 06.02.02. Rozwój usług społecznych.

Gmina Dzierżoń znalazła się na pierwszym miejscu tabeli z największą liczbą punktów.

Okres Realizacji od **01.10.2020** do **31.05.2023**

W ramach projektu realizowane będą następujące zadania:

1. Utworzenie nowych lokalizacji Klubu Seniora na wsiach i zwiększenie ilości miejsc w KS w Dzierzgoniu- 60 os, 11M/49K
2. Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny w Dzierzgoniu, 240 osób - 80 dzieci/młodzieży, 30 opiekunów prawnych, 30 OÖZ, ON-100os
3. W ramach Centrum Wsparcia Rodziny: Usługi specjalistyczne opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania ON, 20 os. w tym 12K/8M
4. Utworzenie i funkcjonowanie Dzierzgońskiej Grupy Wsparcia (DGW) w ramach Centrum Wsparcia Rodziny dla Opiekunów Osób Niepełnosprawnych 30 os. 25K/5M
5. Działalność PWD w formie mieszanej opiekuńczo-podwórkowej- 80 dzieci/młodz. 50K/30M. W Dzierzgon z trzema placówkami teren.: Morany, Prakwice Minięta
6. Wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehab. dla mieszkańców Gmin: Dzierzgoń, Stary Dzierzgoń, Stary Targ- 100 os. z niepełnosprawnościami 80K/20M

Ze wsparcia skorzysta łącznie 300 beneficjentów.

Łączna kwota projektu: 4 904 686,75 zł

Dofinansowanie : 4 659 452,41 zł

W tym wkład UE: 4 168 983,73

Wkład własny : 245 234,34 zł zł

V. SYSTEM WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Do najważniejszych problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych należy samotność i poczucie nieprzydatności. Prowadzą one do stopniowej marginalizacji i wykluczenia ze społeczności lokalnej. Przesłaniem pomocy niesionej przez ośrodek pomocy było zapobieganie temu zjawisku, zwłaszcza wśród osób samotnych. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych ośrodka w środowisku i klimacie domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku swojego życia w obcym miejscu. Opiekunki w większości są osobami z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Niejednokrotnie akceptacja ze strony podopiecznych jest tak duża, że traktowane są jak najbliżsi członkowie rodziny, a w przypadku osób samotnych często stają się nieformalnymi członkami rodziny. Istotną sprawą przy realizacji pomocy i opieki na rzecz potrzebującego jest poszanowanie godności osobistej, traktowanie z szacunkiem i poszanowaniem każdego człowieka.

W 2020 roku ośrodek ściśle współpracował z rodzinami, dążąc do maksymalnego ich zaangażowania w organizację opieki dla niepełnosprawnych beneficjentów. Współpraca miała

zapewnić maksymalną kompensację malejącej wraz z wiekiem samodzielności zaspokajania potrzeb oraz ograniczanie barier społecznych. Katalog wykonywanych usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, tak aby realizacja usług była zgodna z faktycznymi potrzebami w środowisku chorego oraz z możliwościami ośrodka.

5.0. Program „WSPIERAJ SENIORA”

Wspieraj Seniora to program, którego celem jest zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy podczas epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Realizacja programu polega w szczególności na dostarczeniu Seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

Gmina Dzierżoń / MOPS w 2020r. otrzymała dotację celową na realizację działań przewidzianych w programie, w kwocie 18 913,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program w okresie od 12.10.2020 do 31.12.2020r. Łącznie wsparcie otrzymało 26 seniorów.

5.1 Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny.

Odpłatność za usługi opiekuńcze określała tabela odpłatności zawarta w Uchwale Rady Miasta Nr XI/124/2019 z dnia 30 października 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat jak również tryb ich pobierania ze środków samorządowych Miasta Dzierżoń. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2020 roku wynosił 25,00 zł.

W 2020 r. wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych, wyniosły **108 054,17** zł.

Usługi opiekuńcze świadczone były na zlecenie przez Spółdzielnię Socjalną „Sercem do ludzi”.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 28 osób.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczne - pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 28 osób korzystających z usług opiekuńczych, 2 osoby było zwolnione częściowo lub całkowicie z ponoszenia odpłatności w przypadku m.in.: długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności powodującej znaczny wzrost kosztów utrzymania, w tym wydatków związanych z leczeniem lub korzystania z co najmniej dwóch rodzajów usług.

Ponadto, 3 osoby które były objęte pomocą w formie usług opiekuńczych uczestniczyło w zajęciach „Dziennego Domu Pobytu” zaspokajających ich dodatkowe potrzeby i oczekiwania poprzez zapewnienie raz dziennie jednego gorącego posiłku, nawiązania kontaktu z otoczeniem, możliwość korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego. Zabezpieczono również problem z dotarciem do placówki oraz powrotem uczestnika do jego miejsca zamieszkania.

Zabezpieczając pomoc w formie usług opiekuńczych zauważamy, że wzrasta liczba podopiecznych z ciężkimi stanami chorobowymi, wymagających opieki w formie pielęgnacji chorego w łóżku wraz z toaletą przeciwoleżynową, karmieniem, bądź asystowaniem przy spożywaniu posiłków, rehabilitacją i usprawnieniem zaburzonych funkcji organizmu. Są to osoby ze znacznymi niedowładami po udarach mózgu, wylewach, stanach po złamaniach zwłaszcza kości szyjki udowej i innymi schorzeniami w tym ciężkimi stanami onkologicznymi, neurologicznymi, powodującymi znaczną niepełnosprawność i trudności w codziennym funkcjonowaniu, zwłaszcza w ostatnim etapie życia.

5.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.). Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2020 roku wynosił 40,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania zawodu. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają co najmniej półroczny staż w jednej z następujących jednostek:

- 1) szpitalu psychiatrycznym,
- 2) jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym,
- 4) ośrodka terapeutyczno – edukacyjno – wychowawczym,
- 5) zakładzie rehabilitacji,
- 6) innej jednostce, świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. W 2020 roku świadczone były przez 3 pielęgniarki dla 20 osób dorosłych. W 2020 r. wydatki związane ze świadczeniem usług specjalistycznych, wyniosły **168 155,68 zł.**

5.4. Pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2020r. do ośrodka pomocy wpłynęło 4 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej. W wyniku przeprowadzonych postępowań wszystkie te osoby zostały skierowane do domu pomocy społecznej.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina. W 2020 r. w domach pomocy społecznej przebywało 11 osób. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł **400 417,06 zł.**

Z roku na rok wydatki Ośrodka na ten cel wzrastają. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W gminie Dzierżoń obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają.

W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych.

5.5. Klub Seniora „Senior+”

Klub Seniora „Senior+” funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu. Realizuje pomoc środowiskową na rzecz osób starszych (emerytów i rencistów) samotnych i osób potrzebujących wsparcia. Zasady funkcjonowania domu określa regulamin. Do Klubu Seniora „Senior+” w 2020 roku uczęszczało **75 osób**.

Oferta dotycząca dziennego pobytu skierowana jest do osób częściowo lub całkowicie wycofanych z aktywności, nie angażujących się w życie społeczności lokalnej. Celem tej formy działalności jest:

- przeciwdziałanie osamotnieniu,
- pobudzenie aktywności życiowej osób starszych dotychczas nieaktywnych,
- poprawa ich sytuacji życiowej.

Klub Seniora „Senior+” świadczy pomoc w zakresie:

- terapii zajęciowej (indywidualnej lub grupowej),
- działalności kulturalno-oświatowej,
- działalności sportowo-rekreacyjnej,
- działalności zdrowotnej,
- działalności edukacyjnej.

Tabela Nr 55. Zakres świadczeń Klubu Seniora „Senior+” w 2020 roku.

Świadczenia
— zaspokajanie potrzeb towarzyskich i rekreacyjno – kulturalnych, — tworzenie sprzyjających warunków dobrego współżycia osób korzystających ze wsparcia, — pomoc we współdziałaniu z działami MOPS oraz instytucjami i organizacjami społecznymi w celu zaspokajania potrzeb uczestników, — fachowe poradnictwo i praca socjalna, — wyżywienie (kawa, herbata, woda mineralna), — opieka pielęgnacyjna (pomoc w zabiegach higienicznych oraz wypracowywanie umiejętności dbania o swój wygląd), — rehabilitacja ruchowa (ćwiczenia na przyrządach, gimnastyka, aerobik), — rehabilitacja usprawniająca (masaż ręczny, wibracyjny, ćwiczenia oddychania, techniki relaksacyjne-joga, wizualizacja) — zabiegi fizjoterapeutyczne — terapia zajęciowa — spotkania okolicznościowe (imieniny uczestników, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Senioralia, Dzień Chorego, Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy, Spotkania międzypokoleniowe).

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

5.6. Dzienny Dom Pobytu „Senior+”

Dzienny Dom Pobytu „Senior+” jest Ośrodkiem Wsparcia Dziennego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu. Realizuje pomoc środowiskową na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych potrzebujących wsparcia.

Zadaniem Domu Seniora jest:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
- zaspokajanie u uczestników potrzeb towarzyskich, kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych,
- stworzenie sprzyjających warunków dobrego współżycia osób korzystających z Dziennego Domu Pobytu,
- pomoc we współdziałaniu z organizacjami i instytucjami społecznymi w celu zaspokojenia bieżących potrzeb uczestników,
- fachowe poradnictwo i pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- udział w realizowanych projektach
- zapewnienie bezpieczeństwa.

W 2020 roku wydanych zostało 26 decyzji przyznających pobyt, w tym 26 uczestników korzystało z ciepłych posiłków. .

W ubiegłym roku uczestnicy Domu brali udział czynny w zajęciach w nim prowadzonych oraz uczestniczyli w projektach socjalnych. Poprzez uczestnictwo w tego typu zadaniach seniorzy poczuli się wzmocnieni w nawiązywaniu więzi społecznych, zaspokajaniu własnych ambicji, pożytecznym spędzaniu wolnego czasu, kontynuacji i rozbudzanie zainteresowań, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej. Mimo wieku i znacznej niepełnosprawności seniorzy mogą być aktywni i są zauważani przez otoczenie i środowisko społeczne.

W ciągu całego roku 2020 seniorzy uczestniczyli w następujących obszarach aktywności:

- **Zajęciach grupowych:** treningach pamięci, zajęciach warsztatowych, wykładach, prelekcjach,
- **Zajęciach ogólno-usprawniających:** zabawach ruchowych, ćwiczeniach oddechowych, gimnastyce ruchowej i usprawniającej zaburzone funkcje organizmu, ćwiczeniach z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego, spacerów.
- **Terapii opartej na słowie** – rozmowy, w tym wspierające i edukacyjne. Pogadanki, dyskusje, wyrażania swoich myśli.
- **Zajęciach świetlicowych** – gry w karty, gry planszowe, czytanie książek, wspólne rozwiązywanie krzyżówek, przeglądanie codziennej prasy, oglądanie programów telewizyjnych, oglądanie filmów na DVD.
- **Muzykoterapii** – zajęciach relaksujących i stymulujących poprzez naukę i śpiewanie piosenek okolicznościowych, ludowych, biesiadnych, kościelnych, słuchanie muzyki w celu rozładowania emocji oraz rozwijania wyobraźni i poprawę samopoczucia.
- **Ergoterapii** – terapia pracą, polegająca na angażowaniu uczestników domu /z uwzględnieniem stanu zdrowia/ do pomocy w pracach porządkowych na zewnątrz

budynku (zamiatanie, grabienie liści, pielienie w przyległym ogródku, sadzenie kwiatów), oraz wewnątrz budynku (porządkowanie materiałów do terapii zajęciowej, układanie materiałów w szafkach dbanie o wystrój domu, okolicznościowe dekorowanie pomieszczeń).

- **Zajęciach w zakresie uspołeczniania i usamodzielniania się**- poznawaniu się nawzajem w celu lepszego funkcjonowania w grupie. Trening nawiązywania relacji, a także treningi czystości, trening samoobsługi.
- **Zajęciach kulinarnych** - wypieki, robienie przetworów, soków, galaretek owocowych, itp.

W 2020 r. wydatki związane z utrzymaniem DDP Senior + wyniosły świadczeniem usług specjalistycznych, wyniosły 236 805,66 zł w tym 74 362,89 zł sfinansowano z dotacji.

5.8 Realizacja program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2020”

Program pn. „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 realizowany był w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program miał na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 75 lat, a także dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem.

Dla gmin przewidywał dofinansowanie do 50 % kosztów przeznaczonych na organizację usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, co umożliwiło gminom zwiększenie godzin usług opiekuńczych. W ramach tego programu w 2020 r. **4 osoby skorzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych**, a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu wydatkował kwotę **12 800,00 zł z czego 6400,00 zł stanowiły środki własne.**

5.14. Stacja Socjalna JOANNITÓW w Dzierzgoniu

Stacja Socjalna Joannitów w Dzierzgoniu świadczy swoje usługi na rzecz mieszkańców miasta i gminy Dzierżgoń. W stacji zatrudniona jest 1 pielęgniarka. Osoby zgłaszające się do stacji mogą bezpłatnie skorzystać z pomocy oferowanej w placówce. W roku 2020 stacja objęła swoją pomocą bezpośrednio 120 osób oraz udzieliła porad telefonicznych dla 30 osób. W skład świadczonych usług placówki wchodzi głównie wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych typu: wózki inwalidzkie, balkoniki, chodziki, kule, laski, łóżka ortopedyczne, materace p.odleżynowe itp. W roku 2020 z wypożyczalni skorzystało 60 osób.

Wiele osób korzysta także z oferowanych przez stację materiałów opatrunkowych i higienicznych: pampersy, pielucho majtki, gaziki, opatrunki. W sumie wydanych zostało ok. 2.600 opakowań.

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

6.1. Świadczenia rodzinne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu realizuje zadania w zakresie świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, rządowego programu „Dobry start”, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - Program "Za Życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
4. świadczenie rodzicielskie,
5. świadczenie „Dobry start”,
6. jednorazowe świadczenie „za życiem”.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek rodzinny z dodatkami	12 016	1 425 105,69 zł	x
Zasiłek rodzinny	8 470	974 745,83 zł	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	62	62 000,00 zł	1 000,00 zł

Urodzenie dziecka	37	37 000,00 zł	1 000,00 zł jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	60	23 405,00 zł	400,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka	393	70 618,64 zł	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 588	150 079,68 zł	95,00 zł na trzecie i następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	408	43 581,56 zł	• 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcie roku szkolnego	497	48 647,23 zł	100,00 zł
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 057	77 027,00 zł	• 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Świadczenia opiekuńcze w tym:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek pielęgnacyjny	4 063	876 958,00 zł	215,84zł
Świadczenie pielęgnacyjne	738	1 350 137,00zł	1 830,00zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	474	292 420,00 zł	620,00zł

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie rodzicielskie	551	501 050,00 zł	1 000,00 zł

Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Od maja 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek dla opiekuna	101	62 500,00 zł	620,00zł

6.2. Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko. Od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu na dzieci w wieku do ukończenia 18 lat życia.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie wychowawcze	1 598	9 167 075,61zł	500,00 zł

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 473). Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W 2020 r. wypłacono 1 takie świadczenie.

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Za życiem	1	4 000,00 zł	4 000,00 zł

Świadczenie „Dobry start”

Od 1 lipca 2018r. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (obecnie obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” - Dz. U z 2019r. poz. 1343) realizujemy nowe zadanie. Świadczenie „Dobry start” przysługuje bez względu na dochód raz w roku w wysokości 300,00 zł w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, do ukończenia przez dziecko 20 roku życia lub do ukończenia 24 roku życia w przypadku, kiedy dziecko jest niepełnosprawne.

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
„Dobry start”	1 071	321 300,00 zł	300,00 zł

6.3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 roku przedstawia się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł.)	Średnie świadczenie (w zł.)
Fundusz alimentacyjny	249	1 282 368,00 zł	429,00zł

6.4. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	91
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	18
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji (dłużnicy, którzy nie zgłosili się na wywiad)	0
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wnioski do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	0
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacyjne (oświadczenie wierzyciela o niealimentacji)	0

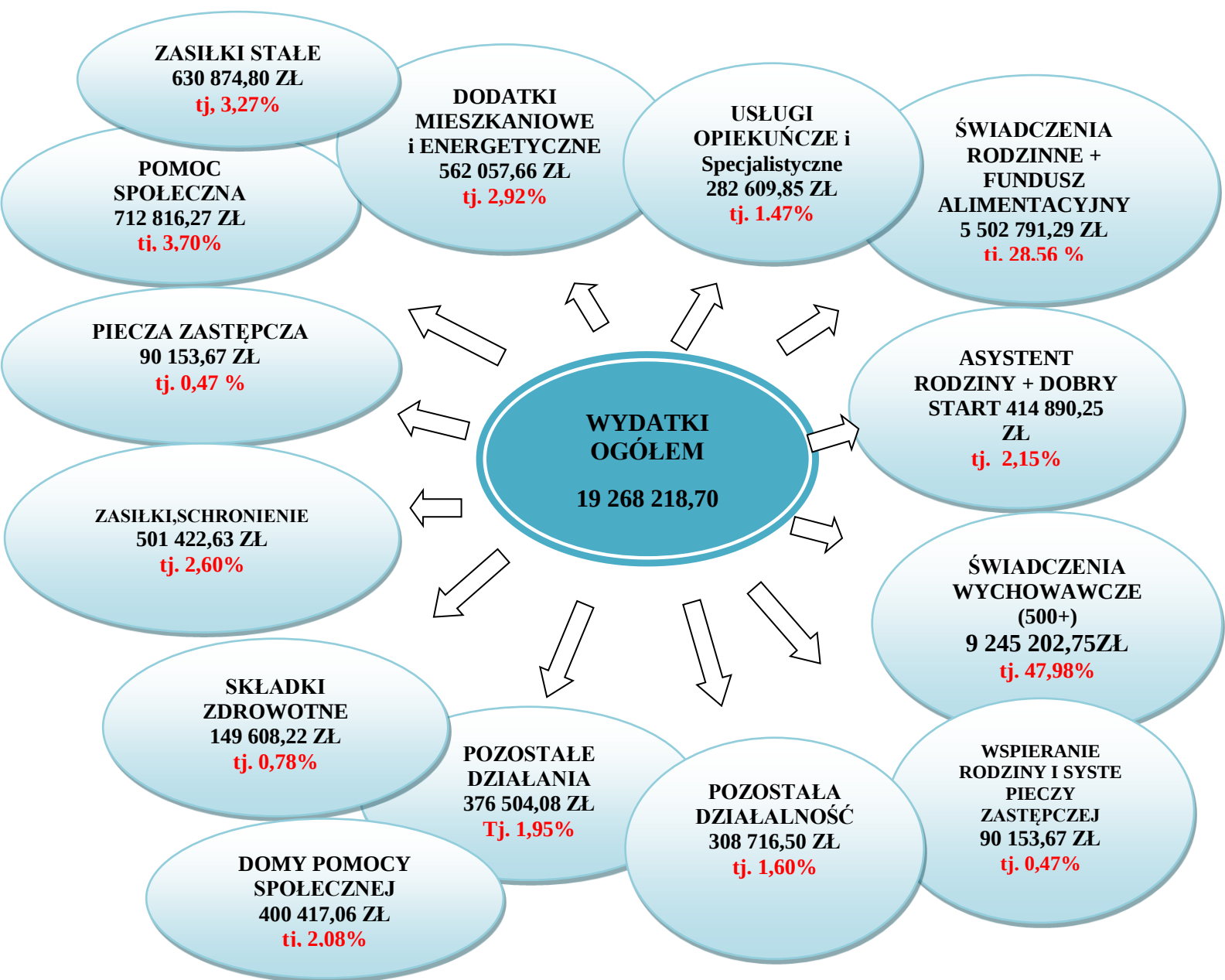
W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP. W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu współpracuje m.in. z Biurami Informacji Gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2020 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **215 909,34 zł**, w tym na zaliczkę alimentacyjną **9 482,80 zł** oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego **206 426,54 zł**.

W okresie od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020 r. na świadczenia rodzinne wydano **4 507 670,69 zł**, zaś na świadczenia wychowawcze w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wydatkowano **9 167 075,61 zł**.

VII. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ

W 2020 roku wydatki ogółem wyniosły 19 268 218,70 zł. Najwyższą pozycję stanowiły wydatki na wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach programu „Rodzina 500+” – **9 167 075,61** tj. 47,58%, a następnie świadczenia rodzinne – 5 084 643,16 tj. 26,39%.

7.1. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy

Koszt świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych gminy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku wyniósł ogółem **4 332 206,50 zł**. Wydatki zostały poniesione na:

Tabela Nr 60. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS za rok 2020 - środki samorządowe.

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	Wykonanie 2020r.
Ośrodki Pomocy Społecznej	Utrzymanie ośrodka	532 786,28
Domy Pomocy Społecznej	Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	400 417,06
Rodziny zastępcze	Odpłatność za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	90 153,67
Zasiłki i pomoc w naturze	świadczenia dla podopiecznych MOPS (zas.celowe i schroniska)	273 524,85
Zasiłki i pomoc w naturze program dożywianie	świadczenia dla podopiecznych MOPS	35 965,34
Dodatki mieszkaniowe	Wypłata dodatków mieszkaniowych	557 112,06
Usługi opiekuńcze	Koszty świadczenia usług	108 054,17
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	Koszty świadczenia usług	6 400,00
Projekt Integracja Aktywny Dzierzgoń	Udział środków własnych koszty pośrednie	3 984,86
Pozostała działalność	prace społecznie użyteczne (<i>wkład własny Gminy</i>)	2 479,20
Pozostała działalność DDP Senior +	Utrzymanie- bieżąca działalność	162 442,77
Pozostała działalność stacja/magazyn żywności	Utrzymanie - bieżąca działalność	32 799,89

Pozostała działalność - Wspieraj Seniora	Środki ochrony - pozostałe	674,76
Pozostała działalność Kub seniora +	Bieżąca działalność	7 990,33
Pozostała działalność koszty poza projektem	Bieżąca działalność	32324,38
	Niewygasające wydatki	92 250,00
	Razem	124574,38
Przeciwdziałanie Przemocy	Bieżąca działalność	2 961,21
Asystent Rodziny	Bieżąca działalność	81 160,25
	RAZEM:	2 423 481,08

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

7.2. Świadczenia dla podopiecznych MOPS - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy

Koszt świadczeń realizowanych w ramach zadań zleconych gminie lub zadań własnych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku wynosił ogółem **51 882 781,64zł**. Wydatki zostały poniesione na:

Tabela Nr 61. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS w 2020 roku - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy.

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	Wykonanie 2020
Świadczenia wychowawcze	świadczenia wychowawcze (500+)	9 167 076,26
	Koszty obsługi	78 126,49
	Razem	9 245 202,75
Świadczenia rodzinne i	świadczenia	5 084 643,16

Fundusz alimentacyjny	składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń rodzinnych	298 105,38
	Koszty obsługi	120 042,75
	Razem	5 502 791,29
Świadczenie „Dobry start”	Świadczenie „Dobry start”	321 300,00
	Koszty obsługi	10 730,00
	Razem	332 030,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych i świadczeń pielęgnacyjnych	96 643,84
Zasiłki i pomoc w naturze	świadczenia dla podopiecznych MOPS (zas.okresowe)	227 897,78

Dodatek energetyczny	świadczenia dla podopiecznych MOPS	4 848,63
	Koszty obsługi	96,97
	Razem	4 945,60
Zasiłki stałe	Wypłata zasiłków stałych	630 874,80
Składki zdrowotne od zasiłków stałych	Składki	52 964,38
Ośrodki Pomocy Społecznej	wynagrodzenie opiekuna prawnego	3000,00
	Utrzymanie ośrodka	177 029,99
Usługi specjalistyczne	Koszty świadczenia usług	168 155,68
Program dożywianie	dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w ramach programu rządowego "Posiłek w domu i szkole"	143 861,33
Pozostała działalność DDP senior +	Bieżąca działalność	74 362,89
Pozostała działalność wspieraj seniora	Środki ochrony - pozostałe	2 699,03

Projekt Integracja Aktywizacja Praca	Bieżące funkcjonowanie	13 680,00
Projekt Aktywny Dzierzgoń.....	Bieżące funkcjonowanie	166 477,26
Pozostała działalność	Koszt wydanych decyzji	421,00
Asystent rodziny	Bieżące funkcjonowanie	1 700,00
	RAZEM:	16 844 737,62

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

VIII. WAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZAPEWNIAJĄCE CIĄGŁOŚĆ FUNKCJONOWANIA ORAZ UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY

8.1. Obsługa organizacyjna Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu w 2020 roku realizował zadania zapisane w Regulaminie Organizacyjnym mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Ośrodka, a w szczególności:

- dbano o racjonalne gospodarowanie posiadanym budżetem w związku z realizacją zadań Ośrodka.
- Zabezpieczono funkcjonowanie Ośrodka poprzez zakup niezbędnego asortymentu biurowego, publikacji, druków zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych.
- Wypełniano zadania punktu pierwszego kontaktu tj. dziennika podawczego w ramach którego prowadzono ewidencję dokumentów wpływających do Ośrodka, prowadzono dystrybucję dokumentacji zgodnie z obowiązującym obiegiem, rejestrowano podania składane przez klientów Ośrodka w systemie informatycznym POMOST oraz prowadzono punkt informacyjny, w którym udzielano stronom informacji o możliwości załatwienia spraw w poszczególnych komórkach, wydawano korespondencję awizowaną, decyzje na zasiłki, świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze Rodzina 500+, program „Dobry start”.
- administrowano budynkami będącymi w dyspozycji Ośrodka.
- dbano o czystość i porządek na terenie Ośrodka oraz prowadzono prace porządkowe na terenach przyległych do obiektów administrowanych przez MOPS.
- monitorowano stan techniczny samochodu oraz przestrzegano terminowych przeglądów. Rozliczano karty drogowe kierowców.
- prowadzono rejestr i rozliczano delegacje.
- monitorowano korespondencję wychodzącą z Ośrodka.
- zawierano umowy,
- dbano o terminowe dokonywanie opłat w zakresie: podatku od nieruchomości, trwałego zarządu, BIP, hostingu strony www, domeny mops- dzierzgon.
- zabezpieczano sprawne działanie systemów informatycznych, administrowano serwerami oraz bazami danych, archiwizowano bazy danych, przygotowywano i wysyłało sprawozdania i zbiory centralne, instalowano aktualizacje i poprawki w programach używanych w MOPS, instalowano oprogramowania użytkowe w nowo zakupionych komputerach, instalowano drukarki, sprawdzano sprzęt przeznaczony do likwidacji.
- aktualizowano stronę www.mops.dzierzgon.pl. Zamieszczano wiadomości dotyczące działalności Ośrodka oraz informacje dotyczące zmian w przepisach.
- redagowano Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka.
- magazyn MOPS świadczył usługi na rzecz potrzebujących w postaci wydawania żywności
- Przechowywano dokumenty zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt.
- prowadzono zamówienia publiczne zgodnie z Ustawą. Przygotowywano dokumentację związaną z postępowaniem w sprawie zamówienia publicznego. W ramach realizowania zadania zamówień publicznych, dokonywano opiniowania i kontroli wniosków i zapotrzebowań na okoliczność celowości, legalności i gospodarności wydatku pod względem zgodności z ustawą Prawo zamówień publicznych i wymogów Procedury Kontroli

Zarządceją opracowywano dokumentację niezbędną do wszczęcia postępowania, organizowano pracę komisji przetargowych.

- sporządzano i podpisywano umowy po przeprowadzonych zapytaniach ofertowych z wybranymi kontrahentami.
- sporządzano i podpisywano umowy ze szkołami, placówkami na dożywianie dzieci w roku szkolnym 2019/2020.
- gospodarowano środkami rzeczowymi i materiałami biurowymi.
- Prowadzono ewidencję ilościowo- wartościową środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu systemu informatycznego.
- dokumentowano wszelkie zmiany w stanie i przemieszczaniu się środków trwałych na podstawie pism. Prowadzono księgi inwentarzowe.
- przygotowano likwidację zużytego sprzętu- przygotowywano ekspertyzy.

8.2. Informatyzacja

W grudniu 2020 r. zakupiono sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie , niezbędnej do utrzymania wsparcia systemowego. Ponadto, zabezpieczano sprawne działanie systemów informatycznych, administrowanych serwerami oraz bazami danych, archiwizowano bazy danych, przygotowywano i wysyłało sprawozdania i zbiory centralne, instalowano aktualizacje i poprawki w programach używanych w MOPS, instalowano oprogramowania użytkowe w nowo zakupionych komputerach, instalowano drukarki, sprawdzano sprzęt przeznaczony do likwidacji.

8.3. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami:

- 1) **Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu Polski** – przekazywanie wywiadów środowiskowych sporządzonych lub przeprowadzanych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, kierowania osób do Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, itp.
- 2) **Powiatowym Urzędem Pracy (PUP)** – w celu rozwijania aktywnej polityki rynku pracy, przeciwdziałania i zapobiegania bezrobociu, w kierunku odzyskania zdolności funkcjonowania w środowisku, u osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto systematycznie prowadzona jest współpraca polegająca na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między pracownikami Ośrodka a pracownikami Urzędu celem wypracowania wspólnych działań na rzecz aktywizowania

osób bezrobotnych, współpraca w zakresie realizacji prac społecznie – użytecznych i innych programów rynku pracy.

- 3) **Komendą Powiatową Policji** – w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza w przypadkach interwencji dot. stosowania przemocy w rodzinie, osób chorych psychicznie, bezdomnych, demoralizacji nieletnich oraz w zakresie zabezpieczenia osób chorych i starszych przed skutkami zimy, w pracy z klientami tzw. „trudnymi” współpraca z policjantami dzielnicowymi, a także korzystamy z asysty w sytuacjach zagrożenia w czasie wykonywania czynności służbowych oraz współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta – przeciwdziałanie przemocy, praca w grupach roboczych w ramach działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 4) **Strażą Miejską** - wspólne interwencje w zakresie pomocy osobom bezdomnym, a także w zakresie utrzymania ładu i porządku publicznego w odniesieniu do klientów Ośrodka.
- 5) **Sądem Rejonowym** – współpraca w ramach pracy socjalnej w zakresie wydawania zarządzeń odnośnie władzy rodzicielskiej w środowiskach wskazujących na zaniedbywanie dzieci, kierowanie osób na leczenie psychiatryczne bez zgody uczestnika oraz kierowania do domów pomocy społecznej bez zgody uczestnika w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osoby lub środowiska, natomiast w przypadku rodzin dysfunkcyjnych objętych nadzorem kuratorskim współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi itp.
- 6) **Prokuraturą Rejonową** – składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie, podejrzenia o wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie lub innych spraw naszych klientów wymagających rozpoznania wychodzącego poza zakres kompetencji pracownika socjalnego.
- 7) **Zakładem Opieki Zdrowotnej** – w sprawie o wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia klientów, wydawanie decyzji o ubezpieczeniu zdrowotnym, wypełniania dokumentów dla osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej lub zakładów opiekuńczo-leczniczych, itp.
- 8) **Urzędy Skarbowe** - współpraca w zakresie egzekucji nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, wymiana informacji.
- 9) **Szkoły, Przedszkola, Żłobki i Specjalny Ośrodek Szkolno-wychowawczy** – współpraca z pedagogami, a także dyrektorami szkół w sprawie podejmowania wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnej sytuacji domowej uczniów i potrzebie dożywiania w szkole w czasie trwania roku szkolnego.
- 10) **Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.
- 11) **Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną** – w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z problemami w nauce i zachowaniu.
- 12) **z organizacjami pozarządowymi**, tj. Stowarzyszeniem „AGAPE”, Borowy Młyn Oddziałami Caritas przy parafiach, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie – WTZ Dzierzgoń, Stowarzyszenie Seniorów Dzierzgońskich, Spółdzielni Socjalna „Sercem do Ludzi”.

- 13) **Komornicy Sądów Rejonowych i Sądów Okręgowych z terenu całego kraju** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, wymiana informacji.
- 14) **Wojewódzki Urząd Pracy, Wydział Polityki Społecznej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** -współpraca w zakresie realizacji projektów konkursowych, w tym współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego.

Podsumowanie:

Wsparcie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu, na rzecz mieszkańców miasta i gminy – beneficjentów pomocy społecznej - w minionym roku udzielone było, kiedy jednostka lub rodzina nie wykorzystywała własnych uprawnień, zasobów i możliwości, bo ich nie miała lub nie potrafiła w sposób właściwy ich wykorzystać.

Praca z osobami czy rodzinami , polegała na zaspokojeniu bieżących , podstawowych potrzeb oraz długofalowym działaniu prowadzącym do poznania lub odbudowania zasobów własnych (wiedza, umiejętności zawodowe, warunki mieszkaniowe, zdrowotne), poszerzeniu możliwości samodzielnego funkcjonowania i umiejętnego korzystania z uprawnień.

Działania pomocowe miały na celu zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, a w konsekwencji dysfunkcjom społecznym.

Niebagatelną rolę realizowanych działań stanowiły działania interwencyjne, podejmowane w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz bezpieczeństwa osób i ich rodzin lub najbliższego otoczenia. Był to najtrudniejszy obszar pracy, wymagał bowiem podejmowania szybkich i trafnych decyzji oraz działań – często wbrew woli osób wymagających pomocy (chorzy psychicznie, ofiary/sprawcy przemocy, zaniedbane dzieci). Należy w tym miejscu zaznaczyć, że realizacja pomocy (bez względu na formę) adresowana do różnych kategorii klientów, wymagała niejednokrotnie konsultacji i współpracy z wieloma podmiotami. Wiele działań prowadzonych na rzecz społeczności lokalnej, Ośrodek realizował we współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi, którym leży na sercu dobro mieszkańców miasta i gminy.

Reasumując należy stwierdzić, iż działania statutowe i ponadstandardowe z obszaru szeroko pojętej polityki społecznej , realizowane przez MOPS w Dzierzgoniu , stanowią ważny obszar z punktu widzenia potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje nowatorskie inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej, nowoczesnej i skutecznej.

Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, analizy zgromadzonych danych i wskaźników, ale także diagnoza zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

- 1) Kontynuacja reorganizacji pracy służb socjalnych przez rozdzielenie świadczeń pomocy społecznej od pracy socjalnej.
- 2) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
 - Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - umożliwienie dostępu do indywidualnego i grupowego poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Dzierżgoń na lata 2020 – 2024, w szczególności poprzez:
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.
 - poradnictwo specjalistyczne.
- 4) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 5) Udzielanie osobom najuboższym z naszego Miasta pomocy żywnościowej w formie paczek poprzez realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014 - 2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.
- 6) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów. Pozyskiwanie środków z Programu Senior + na placówki przy ulicy Krzywa i Traugutta.
- 7) Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
- 8) Kontynuacja realizacji projektów unijnych oraz projektów socjalnych.
- 9) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach Funduszy Unijnych, a także w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Podkarpacki Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski.

- 10) Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.
- 11) Systematyczne poszerzanie oferty Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urządzeń Pomocniczych.
- 12) Konieczność zabezpieczenia środków finansowych na zapewnienie opieki całodobowej osobom, które jej wymagają (w Domach Pomocy Społecznej) oraz osobom bezdomnym (w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, Noclegowniach).
- 13) Kontynuacja pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działalność Placówek Wsparcia Dziennego, współpraca z rodzicami, wyjazdy wakacyjne, itp.
- 14) Przygotowanie Ośrodka i jego kadry do realizacji nowych zadań.

Marta Budzińska
Dyrektor MOPS w Dzierzgoniu
.....
/data, podpis/